

GLAS GORENJSKE

TELEFON 475, TEKOCI RACUN PRI NB KRANJ OKOLICA
DIN. Mesečna 35 DIN. POSAMEZNA STEVILKA STANE 8 LINARJEV

Uspešno delo!

V torek je bila prva seja novoizvoljene Ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije. Zasedala sta oba zbora: Republiški zbor in Zbor proizvajalcev. Prvič se je zgodilo, da neposredni proizvajalci izvolijo svoje zastopnike v državno vodstvo prav kot proizvajalci t. j. ustvarjalci vseh gmotnih vrednosti, na katerih rasejo in se razvijajo vse ostale vrednote. Prvič se je dogodilo, da bodo proizvajalci enakopravno sodelovali v odločanju o tem, kako se bo razdelila vrednost, ki so jo napravili. Soodloščali bodo o najvažnejšem vprašanju, o katerem sploh lahko odloča katerakoli družba, o družbeni delitvi presežnega dela, o najvažnejšem vprašanju, okoli katerega se vrtila vsa sodobna zgodovina.

Z uvedbo zborov proizvajalcev tudi v najvišjih organih ljudske oblasti so dokončno uresničene spremembe, ki jih je predvidel že lanski Ustavni zakon. Nova skupščina ne bo več samo telo, ki bi na nekoliko zasedanjih sprejemala zakonska besedila, vse ostalo pa prepuščalo vladi in njenim organom. Nova skupščina bo dejansko združevala v sebi enotno državno oblast. Naš novi parlament ne bo zgolj zakonodajno telo, bo predvsem delovno telo, kar je bil parlament vedno v najvišji tvorilni revolucionarnih obdobij človeške družbe. Prav takemu, delovnemu telesu - novoizvoljeni Ljudski skupščini - želimo čimveč uspeha v prihodnjem delu!

Z vami smo!

V torek bo poteklo dvajseti let od dne, ko je tov. Tite v vzhodnoslovenski vasici Rudo ustanovil prvo tistih proletarskih brigad, ki so postale jedro in temelj naše ljudske vojske in pomene razpoloženje borbe proti sovražniku in borbe za boljši ureditev ne vsej domovini. V izredno težavnih razmerah je Titova armada, slabo oborožena z orožjem, ki ga je v nadčloveškem boju izbojevala iz sovražniških krempljev, jeklenela in priborila končno zmago in osvoboditev.

Poteklo je šele dvanajst let od tistega dne. Danes je naša armada dobro opremljena, njeni pripadniki izurjeni in večji mojstri svojega orožja, njen duh pa tak, da v njej z zaupanjem gledamo braniteljsko pridobitev naše revolucije in svobode naše domovine. Tako občuti vsak naš državljani. Vsek Jugoslovan se čuti krvo povezan s to jekleno pestjo, ki ni namenjena nikakemu osvajanju tujih ozemelj in podjarmljanju drugih ljudstev, temveč samo obrambi teške priborjene svobode.

To čustvo smo vsi tako močno občutili, ko so enote naše JLA pred dobrim mesecem odšle, da odgovorijo na slaboumna vojaška izzivanja ob naši meji. Spomnimo se samo na številne obiske naših organizacij in darila, ki so jih poslali naši kolektivi na mejo branilec naše neodvisnosti! In spomnimo se prisrčnih in odločnih zahvalnih pism, ki smo jih prejeli v odgovor. Ne, to ni samo konvencionalnost. To je tisto, kar ima lahko samo ljudska, revolucionarna armada - povezanost, da - istovetnost z ljudstvom.

Boljši stik z državljani

Birokratizem v nekaterih podjetjih radovljanskega okraja - Razpravljajo o odnosih med okrajem in občinami - Aktivisti niso dorasli novim odnosom

Okrajni odbor socialistične zveze radovljanskega okraja je na svoji zadnji seji analiziral zadnje volitve v Republiški in Zvezni zbor Ljud. skupščine ter zbere proizvajalcev in v zvezi s tem razpravljajo o bodočih nalogah.

Prav gotovo so bile zadnje volitve eden največjih uspehov, ki jih je dosegla SZDL radovljanskega okraja v zadnjih letih. Če primerjamo izide zadnjih volitev z volitvami v letu 1950, ko je volilo nekaj nad 90% vseh volilnih upravičencev, se je letošnjih volitev udeležilo 95,17 odst. upravičencev.

To so izidi, ki se skoraj ne dajo primerjati s prejšnjimi vo-

litvami in tolmačiti s predvolilnim delom. Tu gre predvsem za globlje razumevanje nove socialistične demokracije. Celotna abstinenca je bila 11 odstotna (všete so neveljavne glasovnice), medtem ko je leta znašala leta 1950 23%.

Na te rezultate in uspeh SZDL pri volitvah v radovljanskem okraju sta vplivala predvsem dva momenta. Nedvomno je tu tudi vprašanje Trsta. Nastop množic pri reševanju tržaškega vprašanja je dokaz pravilne politike, ki jo vodi naše državno vodstvo. Se pomembnejše pa je povečanje zanimanja za družbene naloge in družbeno upravljanje sploh.

Nadalje je politični aktiv SZDL v tej volilni dejavnosti dosegel boljši stik s prebivalci. Volivci so pokazali tudi na vrsto slabosti, o katerih bo moral OO SZDL še razpravljati.

Osnovni problem, ki postaja tudi problem nadaljnjega družbenega upravljanja, so nekatere slabosti v delavskem upravljanju v manjših in srednjih pa tudi v nekaterih večjih podjetjih. Posebno kritični so primeri v podjetju »Vino« Bled, »Elan« Zgoša in v trgovskih podjetjih, kjer se pojavlja grobo birokratsko izkoriščanje na škodo skupnosti.

Mnogo je tudi pojavov lokalističnih tendenc, ki so prišle v zadnjem času posebno do izraza, ko mnogo razpravljajo o vlogi OLO, odnosih med okrajem in občinami itd. Volitve v zbere proizvajalcev v kmetijski skupini pa so pokazale na precejšnjo rezerviranost kmetov, ki so premalo vezani na nov družbeni red. Tudi jim njihov položaj v družb. upravljanju ni povsem jasn. Delo političnih aktivov pa kaže, da sedanjemu stanju družbenih odnosov in socialistične demokracije niso dorasli, da so idejno in politično prešibki.

Premalo zanimanja za vzgojo delavcev

V nedeljo, 12. decembra je bila v Kranju širša sindikalna konferenca, katere se je udeležilo blizu 150 delegatov okrajne skupščine in predstavnikov sindikalnih podružnic kranjskega okraja. Konferenci sta kot gosta prisostvovala tajnik republiškega sveta ZSS tov. Mavricij Borc in član Izvršnega sveta LRS tov. Franc Popit.

O delu in uspehih sindikalnih organizacij kranjskega okraja v zadnjih mesecih je poročala predsednica OSS tov. Pepca Ježeva, ki je med drugim povedala, da je OSS v tem obdobju reševal razna organizacijska vprašanja, vprašanja delavskega samoupravljanja, zdravstva in sociale ter probleme delavske kulture in vzgoje delavstva nasploh.

OSS je uspešno opravljal te naloge in se pri tem posluževal najrazličnejših oblik dela in to s sklicanjem širših sestankov, sektorskih konferenc in posvetovanj. Če bodo sindikalne organizacije kranjskega okraja nadaljevale to pot, se bodo pokazala vsa govoričenja, češ, da sindikalne organizacije v pogojih delavskega samoupravljanja niso več potrebne, za neutemeljena. Sindikalne org. so nujne, ker predstavljajo eno najmočnejših delavskih organizacij, v katerih se delavci vzgajajo za borbo proti vsem škodljivim pojavom v razvoju naše nove družbe.

Tov. Ježeva je navedla tudi več vprašanj, za katera so sindikalne organizacije še premalo (Nadaljevanje na 2. strani)

O začasni nezaposlenosti

Kranjsko industrijsko podjetje »Inteks« je, kot smo že poročali, letos zašlo v gospodarske težave. Eden, čeprav manjši vzrok je bil tudi v tem, da je za svojo proizvodno tovarno zaposlovala preveč delavcev. Zato so v »Inteksu« razen vrste drugih ukrepov pred dvema tednoma odpustili 37 delavcev.

Polaga posredovalnica za delo, čeprav so tudi tam zaradi pomankljive evidence in neurejenega dela v preteklih letih podatki za preteklost le približni. V začetku tega meseca je bilo pri okrajni posredovalnici za delo prijavljenih skupno 480 nezaposlenih oseb, ki iščejo službe, od tega 92 moških in 388 žensk. To število je večje, kot je bilo prejšnje mesece. Januarja sta bila v kranjskem okraju 302 prijavičena začasno nezaposlena, septembra pa jih je bilo 475.

Vendar je treba takoj zdajle pripomniti, da se v tem okviru manjša števila moških, število žensk pa raste. Tudi ne gre za stalno brezposelne, pač pa za začasno nezaposlene, vsaj v večini primerov, saj se je v teku leta posredovalnici na novo prijavilo 1289 (461 moških in 828 žensk) in prejelo napotilo za delo 1005 (559 moških in 446 žensk) nezaposlenih.

Kdo so ti brezposelni? Če prvi pogled na statistiko nas opozori na nesorazmerno visoko število žensk. Gre predvsem za nekvalificirane delavke in nižje strokovne uslužbenke. Samo njih je 313 od skupnega števila žensk. Veliko je število ženske mladine od 14. do 20. leta, pa tudi nekaj moške mladine. To nam potrjuje že dejstvo, da je v novembru zaprosilo za prvo zaposlitev 288 nezaposlenih, od njih 248 žensk. Velik del te mladine nima potrebne šolske izobrazbe, da bi jo napolnili v uk. Večinoma želijo zaposlitve v tovarnah, tam pa se le redko kažejo potrebe po takih delovnih mestih. Okrajni ljudski odbor je sicer pričel resno obravnavati to vprašanje, vendar se ne tekstilne tovarne dalj časa nekatere upirale ustanovitvi tekstilne vajeniške šole, tako da niti sedaj niso takane, kakor so bile zamišljene.

Podjetja tudi ne širijo svoje proizvodnje tako, da bi lahko zaposlila mlado in žensko delovno silo ter delne invalide, ki predstavljajo večji del nezaposlenega kadra. Kot so pokazali zdravniški pregledi nezaposlenih, jih namreč večina ni sposobnih za težje delo. (Od 311 pregledanih jih je popolnoma zdravih samo 42!) To bi bila najvažnejša dejstva, ki jih moramo upoštevati, ko govorimo o mladini in ženski delovni sili. Tem dejstvom bo treba posvetiti še več pozornosti.

Drugače je z moško delovno silo. Stanje je prav nasprotno. Tu nezaposlenost pada, gibanje je hitreje in prevladujejo kvalificirani delavci. Kot pravi poročilo tov. Rajka Mališa, šefa posredovalnice za delo na seji njenega upravnega odbora, »ne gre za kako dejansko socialno ogroženost, marveč bolj za nezaposlenost, ki je nastala več ali manj po krivdi nezaposlenih samih.« Res je nekaj izjemnih primerov, ko težko najdejo primerno zaposlitev, večinoma pa se trdovratno branijo dela v kakih drugi stroki ali dalje od domačega kraja. Pred meseci je posredovalnica skoraj naenkrat ponudila 290 delovnih mest v večjih gorenjskih krajih, pa jih je sprejelo samo 6. Nekaj jih izjavlja, da nočejo delati drugje kakor v »Iskri« ali kakih drugi kranjski tovarni. Zgodilo se je celo, da je nekdo iz Kranja odklonil kar šest kvalifikacij in drugim okoliščinam ustreznih ponudb za službo, ker čaka na še ugodnejše mesto. Vse to pomeni, da bi vsak zdrav moški lahko dobil delo, če bi ga hotel sprejeti.

Izbira pa bila mnogo boljša, če bi tovarne bolj sodelovale s posredovalnico za delo in ne najemale delovne sile po ovinčkih in osebnih zvezah in simpatijah.

V teh dneh proslavljajo Poljanci spomin na vstajo 1941. leta. Berite reportažo na 2. strani. Na sliki: Putrihov kip »Naprej«

Nova valjarna bele pločevine

Delavski svet Železarne Jesenice je imel pretekli četrtek 8. redno sejo, na kateri je razpravljalo o investicijskem programu za leto 1954, o predlogu družbenega načrta za prihodnje leto in nekaterih drugih vprašanjih. Prov gotovo so to

vprašanja, ki so zanimala slehernega člana delavskega sveta in tudi druge člane kolektiva, ki so se udeležili te seje. V investicijskem programu jeseniške Železarne za prihodnje leto predvidevajo zgraditev nove valjarne tanke pločevine, ker je stara že odslužila. Stroški bodo znašali približno 2 milijardi in 200 milijonov dinarjev in sicer bodo v prvi etapi gradnje porabili 1 milijardo 656 milijonov dinarjev. Gradnja valjarne bodo finansirali iz rednega kredita, za ostalo kapitalno izgradnjo in gradnjo družbenega standarda pa predvidevajo iz lastnih sredstev (kolikor bodo po novih uredbah zagotovljena) nad 1,700 milijonov dinarjev, od tega nekaj nad 400 milijonov za družbeni standard.

Računajo, da bo nova valjarna za tanko pločevino na Javerniku začela obratovati decembra prihodnje leto. Proizvodnja v njej bo za okoli 120% večja in bo dosegla 40.000 ton letno.

5.000 ton. V prihodnosti pa računajo na še večje potrebe. Jeseniška železarna ima za izdelovanje te vrste pločevine vse pogoje, ker so novi obrati tako projektirani. Sedaj proizvajajo hladno valjane trakove, ki so osnova za belo pločevino. Poje stara že odslužila. Stroški bodo znašali približno 2 milijardi in 200 milijonov dinarjev. Poleg tega pa je bela pločevina zelo rentabilen in cenen proizvod in bi bile investicije krite že v dveh in pol mesecih.

V zvezi s tem bodo povečali proizvodnjo v hladni valjarni od 6.000 na 8.000 ton letno, pozneje pa na 18.000 ton. Od tega bodo proizvajali 12.000 ton hladno valjanih trakov in 6.000 ton bele pločevine. Če bo železarna uspešno dobila kredit, bo že prihodnje leto izdelala približno 2.000 ton bele pločevine. To sta nekako osnovni dve in-

Valjavec v jeseniški železarni

Tako se bo povečala proizvodnost na delavca za 100%.

Delavski svet je na seji sprejel tudi dodatni predlog investicij v višini 350 milijonov dinarjev izrednih kreditov. Ta predlog obsega uvedbo proizvodne bele pločevine, katere še ne proizvajamo v naši državi. Potrebe po beli pločevini, ki se uporablja za embalažo, konzervno in predelovalno industrijo, so velike in jo mora naša država uvažati letno okoli

vesticiji jeseniške železarne za prihodnje leto, medtem ko bodo o ostalih investicijah iz lastnih sredstev razpravljali pozneje.

Kot je poročal direktor, kolektiv jeseniške železarne letos dobro izpolnjuje svojo obvezdo do skupnosti. Proizvodni načrt januar-november je izpolnjen po definitivnem planu po vrednosti s 103,3% in po količini s 102,5%. Novembrski načrt pa se izpolnil količinsko 101,2%, po vrednosti pa s 100,6%.

Mladinsko gledališče potrebuje pomoč

Pred premiero „Vesne“

Mnogo se govori, kako naj se mladina vzgaja, kakšen naj bo lik poštenega in zavednega mladca. Pravi, da se mladina ne meni za delo, da ni kulturna, toda pri tem se morajo vprašati ljudi vodstva, če so mladini nudila kaj, da bi postala drugačna. Zato se je na vzpodbudo mestnega komiteja LMS v Kranju ustanovilo Mestno mladinsko gledališče. Bilo je ustanovljeno skoraj iz nič, kar je bilo mogoče le z velikim trudom in požitvornostjo pripravljalnega odbora. Bilo je mnogo takih, ki so omalovaževali naše delo, med njimi tudi predsednik Svobode-center.

Pripravljalni odbor je postal začasni upravni odbor. Ker naši najmlajši niso imeli skoraj nobenega kulturnega razvedrila, smo se namenili, da jim prvi nudimo prijetne ure v našem gledališču. Režiser Janez Eržen je med 70 člani gledališča izbral igralce in pričel z bralnimi vajami. 7. novembra se je prvič dvignil zastor MMG in po prvi premieri je bilo že 8 predstav. Za uspeh predstave in za požitvornost pri delu izreka uprava gledališča zahvalo celotnemu kolektivu in se zahvaljuje vsem, ki so nas razumeli in nam pomagali.

Tako je govoril tov. Mirtič na občnem zboru Mestnega mladinskega gledališča 13. decembra v Kranju. V diskusiji so ugotovili, da je treba grajati predvsem odnos nekaterih članov Svobode-center, ki so hoteli, naj bi se MMG razpustilo, ali pa naj bi se vključilo v Svobodo-Center samo kot njena dramska sekcija. Tega pa vodstvo MMG ni moglo sprejeti.

Svoboda-Center obstoji že leta, a kaj je napravila. Nič, pa čeprav je imela vsa pomoč. Zakaj MMG, ki je res nekaj ustvarilo, ne bi dobilo pomoči? Najbolj boleča točka je tehnična stran gledališča. Tehnični vodja tov. Hotoke je izrazil upanje, da nam bodo podjetja pomagala. Direktor PG, tov. Gostiša je dejal, da so se že

Uprizorili bodo šest premier

ob ustanovitvi pojavljali razni nejeverni Tomaži. Toda teh je majhen odstotek, velika večina je z veseljem sprejela vest o novoustanovljenem mladinskem gledališču. Pojavlja se vprašanje, ali naj se MMG razpusti. To se ne sme zgoditi. Trdneje se je treba povezati in zmagati, saj imamo voljo, dvigniti zastavo kulture in napredka in uspeh ne bo izostal. PG ima patronat nad MMG in mu bo vedno stalo ob strani.

MMG je gost v dvorani, v kateri uprizarja in študira. Tov. predsednik Monda je opozoril na članek v Ljubljanskem dnevniku, ki pravi, da je LOMO v Beogradu dal beograjskemu MMG 1.000.000 dinarjev. Mi tega zneska seveda ne zahtevamo, toda imeli bi radi vsaj svoj garderobo in prostor za bralne vaje.

Zgornja dvorana sindikalnega doma je za zimski čas neprikladna. To otežkoča delo igralcev in tehnične osebje. Odra samega sicer nihče ne uporablja, zato pa je dvorana marsikdaj zasedena in ni mogoče napraviti nikakršnega urnika za vaje.

V imenu društva prijateljev mladine se je MMG zahvalila tov. Meri Starčeva, ker je gledališče prevzelo priprave za Novoletno jelko. Dejala je, naj bodo člani odbora pove svoje težave. Če bo MMG imelo uspeh, bo šlo delavsko ljudstvo rado z njim in ga podprlo.

Režiser in umetniški vodja gledališča tov. Janez Eržen je govoril o namenu in repertoarju MMG. Nekaj njegovih misli:

MMG je hotelo v sebi združiti vse družabno življenje mladine. Mladina naj bi dela, ki jih gledališče uprizarja, ne samo gledala in poslušala, temveč naj bi mislila, kaj delo izraža in kakšen je njegov namen. Ustanovilo se bo tudi lutkovno gledališče, ki bo poleg pionirske sekcije MMG dajalo predstave najmlajšim. Otrokov svet pravljic pa mora postati dru-

gačen, ne črnobela tehnika, ki je vladala vsem mladinskim knjigam in igram. Ko stopi otrok v življenje, ne najde tega, o čemer so mu govorili. Otroka je treba navaditi misliti. Vzganjati in delati je treba začeti pri najmlajših, če hočemo napraviti iz njih zrele ljudi.

V sezoni 1953/54 bo gledališče uprizorilo 6 premier. Dežela Lenuharia je bila res malce okorna, toda prinesla je novo tematiko, ne več tiste stare: kar je dobro, se dvigne, vse slabo, pa se obsodi ali propade.

Ansambel že študira »Ideale in koristi« v režiji Lacija Cigoja. V kratkem bo gledališče začelo z vajami Pugetovih »Srečnih dnevov«. V repertoarju je tudi »Slepa ulica«, socialna drama, ki riše zapuščene otroke new-yorškega predmestja. Bistvo umetniške in vzgojne linije je, povedati stvari, kakršne so, in najti izhod iz vsega. Zadnja v repertoarju je Filipičeva dramatičnacija »Bratovščina Sinjega galeba«.

S študijem in predstavami bodo težave, ker bodo takrat že podirali malo dvorano Sindikalnega doma. Direktor PG tov. Gostiša je dejal, da bi se to vprašanje dalo rešiti tako, da bi MMG uprizarjalo v PG takrat, ko bi to imelo bralne vaje.

Alenka Bolč

Pomlad je študentom poleg vseh lepote in veselja prinesla tudi skrbi. Matura je pred vrati. Najbolj se boje matematike, ki jo poučuje strogi prof. Cosinus. Tedaj se porodi Sandijev vrazja misel: napišimo grdi Cosinusuvi hčerki pismo in tisti, ki ga žreb določi, bo šel na sestanek. Hlini naj ji ljubezen, da dobi od nje maturitetno matematično nalogo. Toda zasukalo se je drugače.

Cosinuva hči je lepa Vesna. Izžrebani Samo je pozabil na svoje »poslanstvo« in namesto matematičnih nalog je prinesel domov žarko ljubezen. Po nesreči je vtaknil v to ljubezen svoje prste Sandi in izklepetal Vesni, kako so vadili, kda bo šel na sestanek z njo. Zaljubljena Vesna je razočarana in že jo prešine sklep o samomoru.

Toda tudi ta se ji ne posreči. Namesto v smrti, pristane s svojim padalom takorekoč v Samovem naročju. Poljub in vse je pozabljeno! Za srečen konec pa je tudi mature konec...

Vesna in Samo sta z jadralnim letalom pristala v sreč Gorenjske. Lepo se jima zdi, ker sta sama ob ognju

DPD „Svoboda“ v Lescah je praznovala 30-letnico

Skoraj mimo naše javnosti bi šel pomemben dogodek, ki so ga pred dnevi praznovali delovni kolektivi in ostali občani v Lescah pri Bledu, da me niso naj opozorili tovariši iz »Verige«. Takole so mi povedali: »30-letnico naše »Svobode« smo praznovali. Leta 1923. smo že pri nas ustanovili delavsko prosvetno društvo »Svoboda«. Prvzaprav se je takrat imenovalo »Vzajemnost« in od takrat dalje je delovalo naše društvo v raznih oblikah in z rednimi presledki.

Ob 30-letnici smo priredili večjo proslavo, katere se je udeležil tudi tov. Regent. Odprli smo razstavo razvoja društva. Med drugim smo razstavili tudi prve zapiskne seje upravnega odbora društva iz leta 1923, stare instrumente tamburaškega zbora in drugo. Prav ob tej obletnici pa smo nam ti instrumenti prišli spet prav. Bili so že skoraj pozabljeni. Letos pa so se stari tamburaši odločili za obnovo svojega zbora. No, sedaj že pridno vadijo, pridobili pa so tudi nove igralce.

Letos smo ustanovili tudi mladinski ženski pevski zbor, ki šteje 40 pev. Zbor vodi tov. Janko Bidovec in je že nastopil na proslavi 29. novembra. Tov. Bidovec je eden naših požitvornih sodelavcev. Dušo našega društva pa predstavljajo tov. Jaka Eržen, Tone Črnoogar in Reza Magdič.

Iz Radomeli

V soboto so igralci kamniške »Solidarnosti« gostovali s Cankarjevim Kraljem na Betajnovi, v nedeljo pa je priredilo koncert pevsko društvo »Lira«.

Iz Kamnika

V proslavo 35. letnice smrti Ivana Cankarja je bila v soboto ponovitev »Kralja na Betajnovi«. Uvodne besede je govorila osmošolka Martina Skorjančeva. Tudi na gimnaziji je bila proslava, ki so jo izvedli osmošalci.

Ob tej priliki smo razvili tudi naš društveni prepis, za katerega so zbrali »stara« delovni kolektivi »Verige«, »Pletenine«, tovarne čokolade in drugi. Praporu je kumoval naš narodni heroj Tonček Dežman. Ker je bil na dan proslave službeno zadržan, ga je nadomestoval njegov oče.

Pred dnevi je bil tudi občni zbor »Svobode« v Lescah. Udeležilo se ga je 114 članov. Od ustanovnega občnega zbora, ki je bil lani septembra meseca, se je število članov podvojilo. Medtem so obnovili oder in adaptirali dvorano. Tako so v zadnji sezoni imeli 6 premier in z gostovanji vred 24 predstav. Sprejeli so tudi tekmovanje glavnega odbora »Svobode« in OSS Radovljica. O ostalem delu leske »Svobode« in načrtih pa še drugič kaj.

Ena izmed nalog domačega gledališča — (tako se po navadi prične uvod v vsako novo poglavje slovenske dramatike in tudi jaz ga ne bom zanemaril) — je nedvomno skrb za domač repertoar. Iz te skrbi pa nastajajo vedno večja skrb za uprizorjanje izvornih in prirejenih del. Ne bom se na dolgo razpisal in ponavljal stare resnice, ki bi izzvenele kot fraze. Dejstvo je, da tarnamo o revščini naše dramatike, odkar pišejo naši pisatelji za oder, in še o večji revščini, ko pridejo na oder. Gledališče je seve opravilo junsko delo, ko je s tvegano odločnostjo pomagalo slovenski noviteli... — pišejo zvečine takrat naši kritiki, — publike pa ni pridobilo. Najbolj idealno bi kajpa bilo, če bi ljudje ob vsakem domačem delu, kakršno bi že bilo, navreli v teater in da ga ne bi že a priori odklanjali. Potem bi tudi tista dela, ki se nam jih ni treba sramovati,

imela svoj avditorij in ne bi tako hitro odromala v pozabljenje. Ker pa publika dosledno odklanja slovensko dramatiko, in ji tudi kritika ni preveč v oporo, vrši danes vsako naše gledališče, ki se drži načela: da brez domače dramatike ne more biti domačega gledališča — domala prometjsko poslanstvo.

Kakor koli že, Prešernovo gledališče je vzelo v repertoar Skufčevu »Trnuljčico« zato, da bi pomagalo prebijati kitajski zid, za katerim žde omalovažujoči pomisleki zoper slovensko umetnost, in da bi pomagalo mlademu dramatikcu do nekega cilja. Sicer mu bo kakor Beethoven — če mi dovolijo to apotezno primerjavo, — ki je zapelje desetletje svojega življenja izgoreval v svojem delu, stal pa ga nikoli ni.

Kako koristno je za mladega dramskega pisatelja tesno ustrvarjalno sodelovanje z neko

gledališko skupino, priča droben dokument Internacionalnega instituta za gledališko umetnost, ki je ob koncu sezone v 1952. letu razpisal anketo, s katero je želel zvedeti, kaj menijo gledališčniki o tem sodelovanju in ali je od takšnega skupnega dela mogoče pričakovati bolj sončnih dni za gledališko umetnost. Odgovori vseh udeležencev ankete, ki so se ji pridružili najbolj znani francoski, angleški, nemški in ameriški pisatelji, so bili pritrdilni.

Predolgo bi bilo, če bi naštel vsa vzpodbudna doživetja, nenaadno odkrite hibe in nove izkušnje, s katerimi se sreča dramatik ob prvi bralni vaji, pa tja do uprizoritve, ko postane njegovo delo živa stvarnost.

Stvar je torej že precej časa ad oculos in če sem jo znova približno sformuliral, ne želim povedati, kaj se je Skufca naučil in kakšen stimulus ga bo spremljal na nadaljnji poti, marveč to, da PG redno plačuje svoj obulus slovenski dramatik.

Saša Skufca, po poklicu absolvent trgovske akademije, po rodu pa Vrhnica, ki ga štejejo trenutno za Kranjčana, je »Trnuljčico« dramtiziral po znani Grimmovi pravljici. Ohranil je le bistvene momente, ki ustrezajo njeni vsebini, pridal pa ji je še dvornega nagajivca, razne nepogrešljive osebnosti pravljicega dvora od kuharja pa do dvornega maršala, Srečko Tič, ki pravilico režira, pa ji je dal bogat scenski okvir in dovolj domiselnih atributov tega kraljestva za devetimi gorami, da ob Novem letu ne bo dolgčas ne mladim in ne starim. Glasbo je napisal Viktor Fabiani, kostumi so nastavljeni po načrtih Tanje Bedenkove, plesne vložke pa je naštudivala Silva Lipovšek.

Krstna predstava bo bržkone v sredo, 23. decembra.

J. Z.

Postani član Prešernove družbe

Prebiti skušajo kitajski zid

Pred krstno predstavo v Prešernovem gledališču

Če še povem, da bomo za Dan Jugoslovanske ljudske armade povabili na našo proslavo tovariše vojake iz Kranja, bi bilo zaenkrat vse. Lep pozdrav! Pionirji Osnovne šole Kranj.

pač tako, kot je bila. Vendar vran nikoli ni pozabil te sovine potegavščine in še, dandanes jo začne psovati, kadar jo vidi.

Barvar Sova

V davnih, davnih časih je sova slovela kot neprekosljiv barvar. Vse ptice so prihajale k njej in ji dajale barvati obleke. Sova jih je vedno prevlekla z najlepšimi barvami.

Vran je bil velik fičfirič. Venomer je letal v svoji snežnobeli obleki. Nekeč se je močno umazal in se je končno podal k sovi ter ji dejal:

»Prosim pobarvaj mi obleko tako, kot je nima še nihče do sedaj.«

Sova je dolgo premišljevala. Končno je vzela ogljenočrno barvo, pobarvala vranu obleko in dejala:

»Tako, zdaj imaš barvo, ki je nima nihče drugi na svetu.«

Vran je bil ves divj od jeze. Ker pa se obleka ni dala več spremeni, jo je moral obleči

Zato se sova vedno skrrije globlje v gozd, kadar zjutraj vrane vstanejo, in se pokaže šele pozno zvečer, ko vrane že spijo.

GORENJSKI PIONIR

Nismo od muh

Dragi stric Kosobrin! Skoda, da niste prišli na našo proslavo. Videli bi novo, lepo, veliko sliko našega ljubelega maršala Tita. Naslikal je jo nekdanji učenec naše šole, zdaj umetnik, tovariš Marijan Belec, za nas. Naš Svet za prosveto nam jo je poklonil za desetletnico Republike. Ta slika pa je za pionirje!

Za Praznik republike smo poslali mnogo pism našim borcem v Tolmin in malih darilec, fant, da vidite, koliko pošte zdaj dobivamo! Eno pisemce Vam pošiljamo, da boste vedeli, da je res.

Tovarišici Miri Svetinovi, ki je postala narodni heroj, sta šla čestitat za nas vse Janez in Metka Slavec, ki smo jim takrat povedali, da je tudi njun pokojni očka zdaj narodni heroj in smo jih potem malo pogostili.

Na proslavi smo tudi pri nas peli lepe pesmi. Nova je bila »Kaj bi ne vriskali...« Dve kritici nam je poklonila učiteljica, tovarišica Martina Bidovec, zad-

O delu partizanskih društev

v kranjskem odkraju

Društvo »Partizan« v Stražišču pri Kranju je v letošnjem letu obnovilo in dogradilo enega največjih in najbolj opremljenih telovadnih domov v okraju. Mrtvilo, ki je v zadnjih le-

ureditev in obnova novih telovadnih prostorov v I. gimnaziji, ki so bili otvorjeni 14. marca. Društvo je pravzaprav še vedno gost v telovadnicah obeh kranjskih gimnazij, toda kljub temu

Tečajniki »Partizana« na Bledu

tih bilo v tem društvu, je kar na mah prenehalo in dom ter lepa, zračna in svetla telovadnica sprejemata iz dneva v dan vse večje število članstva, od najmlajšega do najstarejšega. Društvo šteje danes že nekaj nad 300 aktivnih članov. 27. septembra t. l. je bil dom otvorjen. Ob tej priložnosti je društvo izvedlo uspešen telovadni nastop, kjer so sodelovala društva iz Škofje Loke, Podbrezj in Kranja. Društvo je v pretekli zimski sezoni izvedlo več smučarskih prireditev in tekem, na katerih je sodelovalo preko 200 nastopajočih. Tudi na proslavi pedesetletnice društva Tržič je društvo sodelovalo s svojim članstvom. Na vzgojo vaditeljev društvo ni pozabilo, saj je poslalo svoje člane v vadiateljski tečaj na Bledu.

Da je društvo dogradilo svoj dom in ga opremilo z novim erodjem, sta znatno pripomogla Ljudski odbor MO Kranj in Zveza »Partizana« Slovenije. Zeleti je, da bi društvo v prihodnje vključilo v svoje vrste še večje število delavcev, delavske mladine, kajti za to ima sedaj vse pogoje.

Društvo »Partizan« v Kranju je v preteklem letu v svojem delu napravilo znaten korak naprej ter z načrtnim delom začelo orati na področju telesne vzgoje v Kranju globlje ledino. K temu je vsekakor pripomogla

se je začelo boljše delo, ki ga vodi marljivi upravni odbor. Članstvo iz dneva dan raste. Društvo mora poskrbeti za večje zanimanje in priznanje organizacije »Partizan« v Kra-

ju.

nju, seveda s pravilno agitacijo, predvsem pa s svojim aktivnim delovanjem. Na uspehi telovadni akademiji v počastitev 29. novembra — »Dneva republike« je društvo dokazalo, da je na pravi poti. Če k temu začetnemu uspehu prištejemo še marljivo delo košarkarjev kranjskega »Partizana«, ki so letos osvojili republiško prvenstvo, da je društvo nastopilo s svojim članstvom na zletu gorenjskih društev v začetku junija, na republiškem zletu »Partizana« Slovenije koncem junija, na okrajnih prvenstvih v smučanju, na vajah na orodju itd, uspehe društva lahko pohvalimo.

Oglejmo si danes še delo marljivega podeželskega društva »Partizan« v Zeleznikih. Društvo je že pred letom delno dogradilo in popravilo svoj telovadni dom, letos pa je dokončalo nekaj zunanjih del na domu. Pri tem je društvo našlo razumevanje in pomoč pri kovinski zadrugi »Niko«. V društvu je redna telovadba vseh oddelkov, trenutno se pripravljajo na telovadno akademijo. V poletnih mesecih so člani igrali tudi odbojko, izvedli namizno-

teniški turnir z garnizijo JLA Škofja Loka in »Svoboda« na Trati. Nogometaši pa so nastopali v nogometnem prvenstvu Gorenjske. Tudi smučarji se že pripravljajo na novo sezono. S svojimi člani je društvo nastopilo na zletu gorenjskih društev v Tržiču in na republiškem zletu v Ljubljani.

Pred društvom stoji v bodoče še več nalog, a med največjimi sta dokončna ureditev in oprema doma in še večja skrb za vzgojo novih vaditeljev in s tem tudi vključevanje novih članov.

Popravek

V članek »Za stanovanja gre se je v zadnji številki našega lista vrnila neljuba pomota. V predzadnjem odstavku beri: — »Isti svet bo prav tako pregledal v Kranju prav vse hiše, ki bi jih lahko nadzidali (ne nadzirali)«. Uredništvo

iz Kamnika

Osební avto je v večernih urah zavezil na trikot pri cestnem križišču pred gimnazijo in skoro podrl železni steber z električno obločnico. Avto je utrpel manjše poškodbe. Potnica, ki je sedela poleg šoferja, se je ob razbitem steklu tako porezala po obrazu, da so jo morali odpeljati v bolnišnico. Vzrok nezgodi je neprevidnost.

teniški turnir z garnizijo JLA Škofja Loka in »Svoboda« na Trati. Nogometaši pa so nastopali v nogometnem prvenstvu Gorenjske. Tudi smučarji se že pripravljajo na novo sezono. S svojimi člani je društvo nastopilo na zletu gorenjskih društev v Tržiču in na republiškem zletu v Ljubljani.

Pred društvom stoji v bodoče še več nalog, a med največjimi sta dokončna ureditev in oprema doma in še večja skrb za vzgojo novih vaditeljev in s tem tudi vključevanje novih članov.

objave - sporedi - oglasi

DEZURNA SLUŽBA

Dežurna zdravniška služba v območju ljudskega odbora mestne občine Jesenice od 18. do 25. decembra dr. Milan Čeh. Obiški na dom naj se javijo najkasneje do 18. ure zvečer. Po tej uri bo zdravnik obiskoval le bolnike s težjimi poškodbami in močnimi krvavitvami.

GLEDALIŠČE

Prešernovo gledališče Kranj

Nedelja, 20. decembra ob 16. uri — Zemljan: »Odločitev« — izven.

Sreda, 23. decembra ob 20. uri — Grimm-Skofca: »Trnuljčica«, premiera — izven.

Petek, 25. decembra ob 20. uri — Grimm-Skofca: »Trnuljčica«, izven.

Nedelja, 27. decembra ob 20. uri — Grimm-Skofca: »Trnuljčica« — izven.

V sredo, 23. t. m., bo v Prešernovem gledališču premiera praviljične igre Trnuljčica, ki jo je po pravljici bratov Grimm dramaturgiral Saša Škofca.

KINO

Kino »Triglav«, Cerklje: 17. decembra francoski film »Pariz poje«. Predstave ob 18. in 20. uri. 19. in 20. decembra ameriški film »Nevidni človek«. Predstave v soboto ob 18. in 20. uri, v nedeljo ob 18. in 20. uri; 19. in 20. decembra »Barvne risanke«. Predstave v soboto ob 17. uri, v nedeljo ob 11. uri. 21. decembra ameriški film »Krvna osvetla«. Predstave ob 18. in 20. uri.

Mestni kino, Domžale: Od 18. do 20. decembra angleški film »Dolgo je pomnik. 23. in 24. decembra ameriški film »Smrt trgovskega potnika«. — Predstave v sredo in soboto ob 18. in 20. uri, v četrtek in petek ob 20. uri, v nedeljo ob 15., 17. in 19. uri.

Mestni kino Kamnik: Od 17. do 20. decembra ameriški film »Tramvaj poželenje«. Od 21. do 24. decembra ameriški film »Pavla«.

Kino »Radio«, Jesenice: Od 19. do 22. decembra angleški film »Pet prstov«. Od 23. do 25. decembra ameriški film »Pavla«. Predstave ob 18. in 20. uri, v nedeljo ob 16., 18. in 20. uri, dopoldne ob 10. uri matineja.

Kino »Plavž«, Jesenice: Od 20. do 23. decembra ameriški film »Tarzan med lovci«. Predstave ob 18. in 20. uri, v nedeljo ob 16., 18. in 20. uri, dopoldne matineja ob 10. uri.

Kino Koroška Bela-Javornik: Od 18. do 20. decembra ameriški film »Intermezzo«. Predstave v petek in soboto ob 18. in 20. uri, v nedeljo ob 16., 18. in 20. uri.

Kino »Storžič«, Kranj: Od 17. do 20. decembra ameriški film »Krvna osvetla«. Predstave ob delavnikih ob 16., 18. in 20. uri, v nedeljo ob 14., 16., 18. in 20. uri. V petek 18. in nedeljo 20. decembra ob 20. uri angleški film »Pot upanja«. Matineji v nedeljo 20. decembra ob 8.30 uri »Barvne risanke«, ob 10. uri »Pot upanja«. V soboto 19. decembra ob 15. uri »Barvne risanke«, ob 21. in 22. decembra francoski film »Pariz poje«. Predstave ob 16., 18. in 20. uri. 25. decembra italijanski film »Trubadur«. Predstave ob 14., 16., 18. in 20. uri.

Kino »Svoboda«, Stražišče: Od 18. do 20. decembra francoski film »Pariz poje«. Predstave v petek ob 20. uri, v soboto ob 18. in 20. uri, v nedeljo ob 14. 16.,

18. in 20. uri. V nedeljo ob 14. uri angleški film »Pot upanja«, ob 20. uri ameriški film »Krvna osvetla«. Matineji v nedeljo 20. decembra ob 9.30 uri »Barvne risanke«, ob 10.30 uri »Krvna osvetla«.

Kino »Zadružnik«, Primskovec: 19. in 20. decembra angleški film »Pot upanja«. Predstave v soboto ob 18. in 20. uri, v nedeljo ob 15., 17. in 19. uri.

OBJAVE

Ljudski OMO Jesenice obvešča vsa podjetja in ustanove, do katerih ima še neporavnane kakršnekoli obveznosti, da do 25. XII. t. l. predložijo ustrezne fakture, a obračunske situacije najkasneje do 10. I. 1954. Pozneje predložene fakture LOMO ne bo upošteval.

Ljudski OMO Jesenice

R A Z P I S

Okrajni zdravstveni dom v Kranju razpisuje mesto babice za babiški okoliš Hotavlje. Prošnje poslati na Okrajni zdravstveni dom Kranj. Pogoji: Babiška šola. Nastop službe takoj!

O B V E S T I L O

Pozivamo vse imetnike orožnih listov, da pričnejo vlagati takoj prošnje pri pristojnih postajah Ljudske milice za podaljšanje veljavnosti orožnih listov za leto 1954. Vse postaje LM imajo na zalogi formularje za izpolnitev prošnje.

K prošnjam je priložiti kolokovino, ki znaša za vsak ko mad orožja po tar. štev. 15 t. z. din 400.— in takso po atr. štev. 1 t. z. din 30.—. Okrajno takso za vlogo v znesku din 20.— je priložiti v gotovini.

Imetniki orožnih listov, ki posedujejo lovsko orožje in so člani lovskih druženj, morajo predložiti tudi potrdilo o članstvu lovške družine, taksirano s din 160.—. Podaljševanje veljavnosti orožnih listov bo samo do 25. januarja 1954.

Iz pisarne tajništva za notranje zadeve — Kranj

MALI OGLASI

Iščemo učitelja, ki ima veselje do dela z osnovnošolsko vzgojno zanemarjeno mladino. Po števter pride tudi učitelj v pokoju. Prav tako sprejememo pomožnega vzgojitelja z vsaj nižjo strokovno izobrazbo in ekonomo, ki se nekoliko razume na hišna popravila.

Prehodni mladinski dom Preddvor

Prodam rabljen štedilnik. — Naslov v upravi lista.

39 letno dekle nudi večjo denarno pomoč za zgraditev skupnega doma pod šifro »Najta domek«.

Kmetijska zadruga Kokrica, p. Kranj išče honorarnega knjigovodjo (upokojenca). Plača po dogovoru. Nudimo tudi samsko stanovanje.

Gostilno dam v najem ali račun. Pod Kranjski okraj.

Smrečice, dolžine 0,5 m do 2 m bo prodajalo GOZDNO GOSPODARSTVO Kranj na svojem skladišču pri kolodvoru od 21. decembra dalje, dokler bo trajala zaloga.

Prekleujem št. bloka 19.895 izdano v Komisijiski trgovini Kranj dne 6. 11. 1953. — Eržen Milka.

Prodam srednje težak voz. — Martin Zalokar, Ziganja vas 9, in 20. uri, v nedeljo ob 14. 16.,

Javna dražba

Občinski ljudski odbor Begunje na Gorenjskem razpisuje v smislu drugega odstavka 3. člena uredbe o prodaji stanovanjskih hiš iz splošnega ljudskega premoženja (Ur. list FLRJ 17/53) javno dražbo stanovanjskih hiš iz splošnega ljudskega premoženja, in sicer:

1. hiša Begunje štev. 53, izklicna cena 378.000.— din.
2. hiša Begunje štev. 64, izklicna cena 1.303.000.— din
3. hiša Begunje štev. 110, izklicna cena 365.000.— din

Javna dražba bo v nedeljo, 17. januarja 1954 ob 8. uri v uradnih prostorih Občinskega ljudskega odbora Begunje na Gorenjskem.

Javne dražbe se more udeležiti in staviti ponudbe vsak državljan FLRJ.

Najmanjši sprejemljivi ponudek znaša 80% cenilne vrednosti.

Vsak ponudnik mora položiti varščino, ki zneske 10%, najmanjšega sprejemljivega ponudka, najpozneje pred začetkom javne dražbe pri občinskem ljudskem odboru Begunje na Gorenjskem.

Najvišji ponudnik mora položiti v 8 dneh po dražbenem roku najmanj 20% kupnine, glede ostale kupnine, pa mu more dovoliti občinski ljudski odbor Begunje obročno plačevanje. Ob enakih najvišjih ponudbah bodo imeli prednost ponudniki, ki morejo plačati ob nakupu višji znesek v gotovini.

Podrobnejša navodila o stanju poslopij, pritliklin in lege ter o plačilnih pogojih morejo zainteresirani dobiti v uradnih prostorih občinskega ljudskega odbora Begunje na Gorenjskem.

ISKRA

tovarna za elektrotehniko
in fino mehaniko
KRANJ

sprejme takoj:

Več elektroinženirjev in sicer: za razvoj telekomunikacijskih naprav, merilne tehnike in jakotočne naprave.

Strojnega inženirja: za konstrukcijo elektroorodja in elektrostrojnega inženirja: za razvoj kinoaparatur.

Več elektrotehnikov in telefonskih monterjev za telefonske centrale ter

več komercialistov z večletno prakso in znanjem tujih jezikov.

Ponudbe z osebnimi podatki, opisom dosedanje zaposlitve in kratkim življenjepisom poslati na naslov „ISKRA“ KRANJ

Sprememba avtobusnega voznega reda na progi

JESENICE - LJUBLJANA

S soboto, dne 19. decembra 1953 spreminjamo na avtobusni progi Jesenice — Ljubljana odhod iz Ljubljane:

odhod iz Ljubljane	ob 16.39
odhod iz Kranja	ob 17.05
prihod na Jesenice	ob 18.15

Ostali odhodi ostanejo eizpremenjeni.

SAP — LJUBLJANA

VILKO MLAKAR, KRANJ

JEZERSKA CESTA 6 (VILA ADAMIČ)

izdeluje kvalitetne postelne mreže v vseh dimenzijah, tudi otroške.

Stalno odkupujem smrekove ali borove deske 30, 35, 40 in 50 mm debeline, tudi polsuhe.

OTVARJAMO novo prodajalno

Jugovinil

KRANJ - Prešernova 13

IZREDNA KVALITETA PESTRIH IZDELKOV IZ POLIVINILA

Kino »Storžič« Kranj opozarja cenjeno občinstvo na spremembo poteka nedeljskih predstav. Namesto ob 17., 19. in 21. uri bodo predstave odslej ob 14., 16., 18. in 20. uri.

Kinematografsko podjetje

„Storžič“
Kranj

Ljudski odbor mestne občine

Mestni komite ZKS

Mestni odbor SZDL

Mestni odbor ZB

Škofja Loka

čestitajo k PRVEMU OBČINSKEMU PRAZNIKU, 18. DECEMBRU, vsem delovnim kolektivom, članom in občanom.

Vabijo vse prvoborce in aktiviste NOB ter občane Škofje Loke, da se udeležijo vseh proslav od 17. do 22. decembra, da bi čim dostojneje proslavili spomin na našo vstaje.

„Vesna“ NA GORENJSKEM in GORENJEČ v „Vesni“

Prijazni glas tajnice Akademije za igralsko metnost v Ljubljani mi je po telefonu sporočil, da bom našel Franeka Trefalta, glavnega junaka iz filma »Vesna«, ob petnajsti uri in petnajst minut na igralski vaji. Toda, ko sem še malo pred časom prispel tja, so z vajo že pričeli. Nek strašno jezen glas je že grmel iz za vrat sobe in odgovarjal mu je, jokajoč ženski glas v skrajnem stadiju obupanosti. Moram priznati, da me je res prevzelo, čeprav igralcev sploh nisem videl... Toda zbral sem se, saj ni bil moj namen, da bi se izživljal za zaprtimi vrati. Nek plavalas študent je ves rdeč in zasopihan prišel iz sobe ter mi pojasnil, da so se tako »zagreli«, da bodo vztrajali kar do konca, zato naj Franeka nikar ne pričakujem pred večerom.

Franeka Trefalta zanimiva pot k filmu

Hotel sem, da bi se Franek zasmel in sem ga vprašal, če ga je bilo kaj strah v letalu. Vem namreč, da filmski igralec, četudi igra pilota, običajno sploh ne leti. Franek se je res na široko zasmel, toda obenem mi je objasnjal, da je po

celjskih grofih. »Prebrisani ga je tudi v filmu »Vesna« do-

Vesna je hotela skočiti s 1000 m višine, ne da bi odprla padalo. Toda padalo se je odprlo in Vesna je pristala na drevesu. Samo jo reši tega položaja in dobi za to poljubček.

ZANIMIVOSTI

OBISK V KINU

Leta 1946 je bilo v naših kinematografih okoli 31 milijonov obiskovalcev, a leta 1949 je to število naraslo na 61 milijonov. To se pravi, da je vsak prebivalec naše države bil letno povprečno štirikrat v kinu.

NAJVEČJI IN NAJDEBELEJSI CLOVEK

Največji človek na svetu je Nizozemec Jan van Albert, ki je pravi orjak. Visok je 2,69 m in težak 160 kg. Nosi čevlje št. 62. Njegova glavna obroka hrane sta 2 kg mesa in 4 kg zelenjave dnevno.

Najdebelejši človek pa je Earl Goodwin, ki je po poklicu šofer. Težak je 213 kg in ima obseg 155 cm. Podjetje, kjer je zaposlen, je moralo ojačati vzmeti na tisti strani avtomobila, kjer sedi ta ogromna masa mesa in kosti.

NOV TELEFON

Z novim pomožnim telefonom, ki so ga iznašli v Nemčiji, lahko telefoniramo, ne da bi pri tem rabili roke. V posebni škatli je vgrajen mikrofonski odvajanje glasu in zvočnik za sprejem glasu. Kadar slušalko in mikrofonski telefona postavimo na to škatlo, lahko govorimo in opravljamo pri tem drugo delo.

MLEKO PREPREČUJE MALARIJO

B. G. Macgrath, prof. tropške medicine na Medicinski šoli v Liverpoolu trdi, da mlečna dieta bistveno vpliva na malarijo. Raziskovanja na živalih so pokazala, da mleko učinkovito uničuje malarične mikrobe. Ko so z malarijo inficirane živali po mlečni dieti ponovno pričeli krmiti z običajno hrano, se je mikrob malarije zopet pojavil. Profesor Macgrath dela sedaj poskuse z ljudmi - prostovoljci.

JUNAK DNEVA

Pariški tisk je prinesel sliko nekega psa, kot junaka dneva. Pes je namreč neko žensko rešil sigurne smrti. Ponoči so jo na cesti napadli razbojniki in jo pričeli biti po glavi. Seveda je ženska klicala na pomoč. Prišel je tako pes, ki se je tako besno zagnal v napadalce, da so mu komaj ušli.

82 LETNI OČE

Kot smo brali v Franc-Tireurju, je neki Giacomo Roletto v 82. letu starosti postal srečen oče in to že dvaindvajsetič. Razlika v letih med njegovim prvorojencem in doslej zadnjim je nič manj kot šestdeset let. Njegov »predzadnji« otrok, hčerka Rita ima 12 mesecev.

Sandi je izblebetal Vesni stvari, ki jih ne bi smel in Vesna je smrtno užaljena. »Če se Vesni kaj zgodi, te bom tako premlatil, da ne boš vedel, kje si doma!« je zagrozil Samo klepetavemu Sandiju.

norici, »Mirandolini«, »Dami s kamelijami« in v »Krogu s kredo«. Tudi v delih »Draga Ruth!« in »Matiček se ženi« je bil no-

letela enaka vloga, ki pa je nekako uniformirana, kakor so pač vsi »ljubavniki« na svetu. In Franek se je tudi tukaj moral boriti s šablono...

končanem snemanju na letališču je napravil en krog z jadralnim letalom, kljub režiserjevi prepovedi...

ljo in prinesli pogin tem pošastim. Tudi spremembe podnebja so uničujoče vplivale na te velikane z mrzlo krvjo. Živeti so mogli v enakomernem tropskem podnebnju.

Neprimerno velika rast je tudi uganka, ki je doslej še niso rešili. To ogromno telo je bilo verjetno posledica možganekih

Okamenela stopinja predpotopnega zavra

funkcij, kasneje pa tudi možgani niso bili več kos ogromnemu telesu, saj so tehtali komaj eno štiritisočinko skupne teže. V primeri s krokodilom, čigar možgani tehtajo stotinko telesne teže, dobimo šele pravo sliko, kako so bili zavri omejeni in brez ostrga živalskega instinkta. Tudi degeneracija je bila vzrok njihovega propada.

Samo nekaj oddaljenih sorodnikov je preživelo do današnje dobe: krokodili, želve, kače in kuščarji. Samo en nestvor je preživel milijone let. To je komodski varan. Ta orjaški kuščar je do 4 metre dolg. Predstavlja ostanek strahotnih pošasti, ki so nekoč gospodarile na zemlji. In najbolj neverjetno je, da so na Komodskih otokih vzhodno od Jave odkrili tega potomca zmajev živega, in to šele v začetku našega stoletja.

Nekateri ameriški raziskovalci vztrajno trdijo, da so v neraziskanih krajih Afrike med Kongom in Kamerunom in v še neznanih predelih Nove Gvineje zmajski stvori. Naj bo temu tako ali drugače, ko je bila doba zmajev zaključena, je zmagoslavno nastopil vek sesalcev, ki je odprl vrata zmagovalcu — človeku. Boj prvih človeških bitij in njihovih potomcev z ostanki pošastnih zmajev pa se nam je ohranil v ljudskih pripovedkah.

Ce čitamo osebne podatke o hollywoodskih filmskih igralcev, po navadi naletimo na: »igra golf, jaha, lovi ribe...« Pri Franeku bi se to glasilo: »plava hrbtni crawl, igra waterpolo in violino...« Spomnil sem se še na zanimiv podatek, ki se mi zdi važen. »Vesna« je film, kjer nastopa mladina. Ni naključje, da glavni igralec Fr. Trefalt že vrsto let plava pri plavalnem klubu »Mladost« v Kranju in da plava Vesna — Metka Gabrijelečičeva pri ljubljanski »Iliriji« (tudi hrbtni crawl). Ko so izbirali male vloge in statiste, so tudi skrbno pazili na postavo. Izbrali so plavače in celo lektor za jezik prof. Mitja Sovre je waterpolo golman, a to menda le slučajno, ker njega niso izbirali po postavi...

Da, kako pa je sploh prišel Franek k filmu? Ko je režiser František Čap izdal oglas, da rabi mlade ljudi za novi film, je inspicient Starič iz Drame svetoval Franeku, naj se javi. Franek je šel, se prijavil, »potem pa vse tiho je bilo«. Nič! Če ga ne bi srečal na cesti scenograf »Vesne« arh. Mirko Lipužič, ki je Franeka gledal pri gledaliških predstavah v Kranju, in ga ponovno poslal k režiserju Čapu, bi moral Vesna ljubiti drugega Sama. Franek režiserja Čapa ni našel, zato pa mu je dal direktor filma Košak tekst neke scene in Franek jo je zaigral pred kamero z deklico, ki je kandidirala za Vesno. Franek je zaigral in odšel. Potem zopet dolgo ni bilo nič, nekega dne pa je dobil telegram, naj se javi pri »Triglav filmu«. Ko se je naslednji dan zglasil tam, so takoj začeli s snemanjem... Franek je postal Samo.

Po scenariju vzame nekoč Samo Vesno v jadralno letalo in skupaj letita. Toda namesto, da bi pazil na termiko in višino, gleda Samo le v Vesno in tako se zgodi, da morata pristati nekeje daleč od Ljubljane, v pokrajini, ki mora biti tako romantična in lepa, da se v njej lahko zgodi tisto, čemur se reče: prvi poljub.

In kje je ta pokrajina? V Ribnem na Gorenjskem. Tam so zdrdrali prvi posnetki »Vesne«. Ribno je v filmu zares čudovito in tudi scena med dvema mladima je zelo prirsna.

Se ena stvar v filmu je v smešnem nasprotju s stvarnostjo. Znano mi je, da študentje umetnostnih akademij v srednji šoli po navadi niso bili ljubitelji matematike. Pa sem še Franeka vprašal, še posebno zato, ker je pri študentih v filmu »Vesna« tudi osrednji problem matematika. Ta jih najbolj žuli in zaradi nje počenjajo vse tiste stvari, ki jih boste videli. Franek pa se je zasmel in rekel, da se to filmsko dejstvo ne ujema z njegovim odnosom do matematike. Matematiko je namreč imel zelo rad. Prosil me je, naj na vsak način napišem, da je zasluge za to imel profesor Todorovič, ki je bil dijakom tako blizu, da so mu rekli »stari«, in ki je bil med poukom strog, izven šole pa kakor tovariš...

Laboratorijska dela filma »Vesna« se bližajo h koncu in Franek je že ves na trnju, kakšen je film. Rekel sem mu, da sem ga že videl in da je zelo veder in zabaven, pa mi ni hotel verjeti. Pravi, da so tako govorili še o vsakem filmu, ki je bil v delu, pa se je potem le izkazalo, da to ni tako točno. Potolažil sem ga, da bo film lahko že v prihodnjih dneh sam gledal, če pa prej ne, pa 22. decembra, ko bo svečana premiera, na katero bodo predvsem povabljeni študentje, ki bodo v filmu gledali študente...

M. Sajko

Pred 150 milijoni leti

V SVETU ZAVROV - ORJAKOV BREZ PAMETI

Največje odkritje na znamenitih bavarskih najdiščih so tako imenovani praptiči. Prvo najdbo tega praptiča so prodali londonskemu muzeju, drugo okostje, ki so ga našli pri Solenhofnu, pa je ostalo v Nemčiji. Država je zanj plačala 20.000 zlatih mark.

Mnogo bolj fantastični so leteli zavri od najmanjših (v velikosti vrabca) do demonskih pteranodonov iz dobe krede, ki so preko kril dosegali razpetino 9 metrov. Ta zmaj je bil največji leteli stroj, katerega je izoblikovala narava. Tako kot albatros se je tudi ta leteli zmaj hranil z ribami, kar je bilo za tega požeruha velik opravček. Ta divji leteli zmajski rod je že davno izginil s sveta. Skrivnost njegovega rodu in njegovega najtistvenega pogina je ostala nepojasnjena.

Dokaz praptiča arheopteriksa, ki so ga našli v Solenhofnu, najdemo v berlinskem muzeju. Čas velikih zavrov še danes imenujemo najbolj senzacionalno dobo. Raziskovalna potovanja znanstvenikov z lopatami v praset niso nič manj velkopotezna, kakor sta bili potovanja Kolumba in Svena Hedina. Celo trezni učenjaki postanejo vznešeni in govorijo o herojskem veku naše Zemlje, ko jih omenjajo. Oklopnjaki, nosoročci, bodičarji dajejo pokrajini iz dobe krede pečat velikanov in groze. Omejeni brontozavri, dolgi 25 do 30 metrov, brodirajo leno po močvirjih. Oklopnjaki čofota kot premični gozd sulic skozi tropično deželo. Trije suličasti samci z meter dolgimi rilci obkrožajo samico. Zmajji z 2000 zobmi zmeljejo v velikanskih žrelih kar cele gozdove. Alovzavri, magalozavri in najstrašnejši izmed vseh, tiranozavri, divjajo po stebah in gozdovih ter iščejo hrane. Na vseh kontinentih so našli sledove in skelete teh reptilov. V kamenju so se ohranili odtisi njihovih velikanskih tac. V puščavi Gobi so našli celo njihova jajca. Iz vseh najdb dobimo sliko brezmejnega raznolikosti,

katere še pri nobeni vrsti živalskega sveta doslej niso našli. Raznolikost se kaže v vseh velikostih od vrabca do kita. V vseh oblikah od zmaja ihtiozavra do letečega plazilca pteranodona. Njihov čas se razteza iz jure do krede, t. j. od 130 do 60 milijonov let pred našim štejtjem. Živeli so pred sto milijoni leti!

Najmogočnejši reptili so bili dinozavri, — imenovani »zmaji strahu«. Najlepše primerke so izkopali v ZDA. Te pošasti so živele tudi v današnji Evropi. Največjo izkopanino na našem kontinentu najdemo v Belgiji v rudarskem mestecu Bernissartu. Tam so rudarji našli na velikansko vodilno, v kateri je spala cela armada zmajev več milijonov let. Njihovo okostje se je črno-rjavno odražalo na krednih stenah dupline. Bilo je mehko in krhko. Cel štab prvovrstnih znanstvenikov je bil takoj alarmiran. Kamenje z vsemi okost-

90 suličastih zob, ki jih je pri žvečenju hkrati uporabljal. Kadar se je zob obrabil, mu je kmalu zrasel nov. Palec mu je bil nevarno orožje. Ob napadu ga je globoko zasadil v meso žrtve.

Razen rastlinojedcev pa poznamo tudi roparje, mesojedce kentrurozavre. Na hrbtu so nosili dve vrsti tankih, meter dolgih sabljastih bodic. Živeli so v vzhodni Afriki v skupinah po 50 do 60. V Severni Ameriki so našli okamenine tiranozavra, ki je bil dolg 15 do 20 metrov, visok pa 7 metrov. Bil je najgrozotnejši uničevalec v zgodovini našega planeta. Sprejete noge je imel majhne, toda oborožene so bile z groznimi kremplji. Njegova teža je dosegala tudi 70 ton. Če je to strahotno bitje stopalo po zemlji, je njegov korak odmeval daleč naokrog. Zato so mu znanstveniki nadeli ime »grmeči zmaj«. V močvirjih in jezerih je bilo njegovo domovanje. Gozdovi orjaškega trsa ja in živali so mu bili hrana.

V strašnem begu pred puščavo so zavri umirali od žeje in lakote

njaki so razrezali na kose in prepeljali v bruseljski muzej. Več kot trideset okostij teh predpotopnih kolosov so tedaj rekonstruirali in po večletnih naporih znanstvenikov ohranili prihodnjim rodovom. Dinosaurji so bili rastlinojedci. Hodili so pokonci in po dolžini merili deset metrov. Povprečen dinozaver je imel v gobcu po

Preko sto milijonov let je trajalo na zemlji gospodovanje zavrov. Nato so velikani na suhem, v vodi in v zraku izginili po skrivnostnem uničenju. V pozni kredji je pričelo njihovo veliko izumiranje, ki je še danes uganka za znanstvenike. Velike naravne katastrofe, brezmejnepoplave in usihanje zelene narave so spremenili zem-

Letošnja moda dopušča precej osebne poudarka

Vsaka ženska naj se zaveda, da ima tudi obleka svoj namen. Dopoldne navadno nosimo preproste športne obleke, plašče in kostime. Na trg in v trgovino ne hodimo nikdar v obleki, ki jo imamo tudi na prireditvah. Krilo in bluza sta najbolj praktična. Oblečemo jih lahko ob vsaki priložnosti. Če je le mogoče, si kupimo h krilu vsaj še dve bluzi, preprostejšo za čez dan, drugo, iz boljšega blaga, pa za gledališče.

Dopoldanske obleke so letos ozke, popoldanske in večerne pa so širše in zvonastih oblik. Dnevne in poslovne obleke so tudi letos ohranile svojo lepo preprosto linijo. Rokavi so ki-mono krojeni ali pa vsiiti. Ovrtniki so majhni ali pa prav visoki. Moderen je tudi kratek šal-ovratnik.

Progaste in kockaste tkanine so zelo priljubljene in tudi naše trgovine imajo precej teh vzorcev na izbiro. Široko kockasto krilo in enobarvna bluza sta prijetna kombinacija za našo delovno ženo.

Večerne obleke so iz svile, tafta, atlasa, satena, zameta, šantunga ipd. Tudi čipke se v letošnji zimi zelo uveljavljajo. Linija plaščev je še vedno ši-

roka, pa tudi kraj zvončastega, v pasu oprijetega plašča je prijetna novost letošnje mode.

Barve so dokaj različne. Prevladuje črna, sama ali pa kot podlaga za razne vzorce, pa tudi svetla kitajsko modra, rjava, rdeča, zelena in vijoličasta so precej pogoste.

Klobuki so majhni, primerni kratkim pričeskam. Nosimo jih na vse mogoče načine, saj imajo najrazličnejše oblike in lahko si bomo izbrale model, ki

nam bo zares pristojal. Moderen so šali v barvi pokrivala ali pa v kakem drugem skladnem tonu z njim.

Posebnost zimske mode za otroke so pogoste kombinacije tkanine s pletenjem. Otroška oblačila niso ne zelo široka in ne preveč ozka. Krojena so enostavno, ker je udobnost zanje prvi pogoj. Barve so živahne. Prevladuje rdeča, sledita pa ji modra v vseh niansah in barva prepečenca.

Tudi otroci radi povedo svoje mnenje

Mnogi starši mislijo, da otroci ne znajo ceniti drobnih udobnosti domačega življenja. In vendar je oblikovanje njihovega značaja največ odvisno od njihove okolice. Zavedajmo se predvsem, da potrebujejo otroci v vsakdanjem življenju red in vedro ozračje. Zato se izogibajmo še tako nedolžni prepirov v njihovi navzočnosti. Igrajmo se z njimi, toda ne samo otroških iger. Desetleten dečko kaj lahko porazi očeta pri šahu, seveda, če je bil čče nalašč ali nehoti nekoliko raztresen.

Med obedi, ko se zbere dru-

žina okrog domače mize, naj otroci sive tako svobodno povedo svoje mnenje kakor odrasli. Staromodno naziranje, da morajo otroci pri mizi molčati, res ni več na mestu. Ob neprijetnem razgovoru nam bodo ti marsikaj povedali, pa tudi naučili se bodo vedno kaj novega. Če si hočemo pridobiti njihovo zaupanje, se moramo privaditi spoštovati njihove nazore. Njihove prijatelje in želje prav tako upoštevajmo kot svoje. Otroke lahko poučimo, toda nikoli se jim ne posmehujmo, ker bomo na ta način samo zapravili njihovo zaupanje.

Otroke moramo že zgodaj navajati na snago in red. Nikoli ne smemo pozabiti njihovih prizadevanj in paziti moramo, da jih naši opomini ne bodo žalili. V svoji sobi, ali v svojem kotu naj bo otrok svoj gospodar. Če mati preradovedno brska po njegovih igračah, je to za malega prav tako mučno, kakor če mu pozneje odpira pisma. Oboje je njegova osebna zadeva, zato moramo paziti, da ne zlorabimo svojih pravic.

Otroka lahko mimogrede naučimo dela in reda. Vse njegove knjige zberemo v majhno knjižnico, ki naj jo otrok sam ure-

Nobeno gospodinjstvo ne sme pogrešati omarice za prvo pomoč. V domači lekarni imamo predmete in zdravila, ki so pri manjših nezgodah in lažjih boleznih nujno potrebni.

Vsa zdravila, obezve in mazila morajo biti shranjeni na čistem, suhem prostoru in postavljeni tako visoko, da jih otroci ne morejo dobiti v roke.

Važno za vsako domačo lekarno je, da vlada v njej pravilna red. Na vsaki steklenički, vsakem lončku, škatlici itd. mora biti napisano ime zdravila in namen, ki mu služi. Kozmetični

pripomočki naj ne bodo shranjeni v lekarni, ker se lahko zgodi, da jih po pomoči zame-njamo za zdravila. Vsako zdravilo, ki je pošlo, moramo takoj nadomestiti z novim.

Najbolje je, če si za lekarno uredimo primerno omarico s policami, ki jih preblečemo s čistim papirjem ali voščenicim platnom, ali jih pa pustimo gole, da jih lahko kdaj pa kdaj umijemo. Omarico tudi zaklepamo in shranimo ključek na prostor, ki je zanj določen. Le tako bomo hitro našli vse potrebno, če se pri hiši zgodi kak nezgoda.

V omarico v redu zložimo vse, kar nujno potrebujemo, in sicer: škatlico z aspirini (aspirin uporabljamo za znojenje in proti influenci), sodo bikarbono za pekoče bolečine v želodcu, Hoffmannove kapljice za ome-kidnico, tablete za migreno, ki

jih jemljemo tudi za hud glavobol in influenco, karlovarsko sol za odvajanje, jodovo tinkturo za manjše praske, lanolin za sončarico, lizol, alkohol, ben-cin za razkuževanje ran, lonček z vazelino in povojček, ki je takoj pri roki pri večjih zunanjih poškodbah.

V posebni škatlici naj bodo varnostne sponke, obvezni material, trikotne rute in platnene krpe za obkladke. Prav tako ne smejo manjkati elastični povoji, vata, ki zaustavlja kri, pinceta, levkoplaz, batist in škarje.

Vsak predmet mora biti popolnoma čist. Mazila jemljemo iz lončka s koščeno žličko, ki jo sproti očistimo. Nikoli ne smemo z umazaniam predmetom mešati mazila, ker ga lahko okužimo in z mazilom potem tudi rano. Zato mora vsak v vsaki domači lekarni res popolna snaga.

Kdo naj se ukvarja s športom

Sporta se moramo lotiti premišljeno. Preden se pričnemo ukvarjati s katerokoli od njegovih panog, moramo temeljito preveriti vse fizične zmožnosti. Tu so tudi vzroki, da otrokom nikdar ne dovoljujemo sodelo-

vat v napornih športnih disciplinah.

Gibanje in okretnost mišic veliko pripomoreta, da ostane naš videz dolgo mladosten. Zenske s šibko telesno konstrukcijo naj se po možnosti izogonejo napornim vožnjam s kolesom, sabljanju, jahanju, tenisu in težkim vzponom v planine. Priporočljivo je zmerno pešačenje na svežem zraku in predvsem plavanje.

Zenske, ki jih muči nepravilna cirkulacija krvi in jim rade zatekajo noge, naj opustijo dolgo stanje in vse telesne vaje, ki to povzročajo.

Ljudem, ki so preboleli tuberkulozo ali kako drugo težko bolezen, so najbolj priporočljivi kratki sprehodi. Tisti pa, ki so nervozni, naj se na vsak način ukvarjajo s športom, s katerokoli disciplino, pa čepra: naporno. Za živce je namreč vsako fizično udejstvovanje zelo koristno.

Izmed vseh športov je najidealnejše, najkoristnejše in učinkovitejše plavanje. Ta disciplina je najboljši zaveznik skladnosti in lepote telesa, ker zaradi homogenosti gibov razvija in utrjuje mišice. Kapanje v morju je naravnost zdravilo za organizem.

Nasvet

Presno maslo za dalj časa najbolje shranite tako, da ga potresete s prav drobnim soljo (60 g na kilogram presnega masla), zgnete, kakšnih desetkrat premešate. Denite ga v prsteno posodo in po vrhu še enkrat potresite s soljo. Hranite ga na hladnem.

Za kratek čas

Umakni se, Janez! Meni je slabo.

Higiena in nega vratu

Na vrat ženske kaj rade pozabljajo, čeprav bi mu morale posvečati kar največ pozornosti. Znaki starosti se na njem najprej pokažejo.

Gube na vratu bodo izginile, če vsak dan nekajkrat ponovimo to-le vajo: Glavo sklonimo močno naprej, jo nagnemo nazaj in sukamo v krog in leve na desno in obratno. Če je vrat zelo naguban, moramo vsak večer namočiti dva kosa vate v toplo olje in ju položiti na vrat. Čez vato ovijemo platneno krpo.

Tudi podbradek, ki ženskam

dela toliko skrbi, lahko odstranimo. Seveda moramo zbrati vso dobro voljo in biti vztrajni. Vsak dan je potrebna masaža. Dlan položimo na podbradek in ga masiramo približno štiri-desetkrat od sredine proti levemu in desnemu ušesu. Masiramo ga lahko tudi z zvito brisačo, in sicer od brade navzdol. Polivanje tilnika z mrzlo vodo polepša in utrdi vrat. Glavo nagnemo nad umivalnik in vlivamo nanj mrzlo vodo. Dobra je tudi vaja s kroženjem glave.

Važno za lep vrat je tudi, na kakšni blazini spimo. Najbolje

je, če ležimo brez blazine, ali pa na zelo nizki. Če hočemo imeti zelo bel vrat, potem dodajmo vodi za umivanje vsak dan nekaj kapljic benzolove tinkture. Dobro je, če vsak večer masiramo vrat s kako hranljivo kremo.

Vsak dan moramo umivati vrat z mrzlo vodo in izpirati grlo. Tako bomo okrepile mišice in nas pozimi ne bo nikdar zeblo. Če se že poleti navadimo na mrzle kopeli, in jih ponavljamo tudi pozimi, smo lahko brez skrbi, da se ne bomo prehladile.

Za male smučarje

Ariel Kassak:

Marga ga je pustila čakati četrte ure. Sprejela ga je leže na divanu. Oblečena je bila v razkošno haljo. Kot nevede je zavzela mamljivo pozo, a na obraz si je nadela krinko nežnega hrepenenja.

— Sedite k meni, je zašepetala. Kako se počuti naša draga maza? Domnevam, da ste prebdeli ob njej vso noč?

— Mislim, da sem moral očuvati videz, ne?

— Našli ste jo vi, kajne?

— Na vašo srečo.

— Kaj pravite?

— No, ne igravja slepih miši.

— Pa ne, da mislite, da sem jaz zaprla Liliano v garažo, — da bi jo umorila? je rekla in se veselo zasmejala.

— Prav to. Rad bi vam dal prijateljski nasvet. Nočem izgubljati časa. Skočila je pokonci in stopila k oknu;

— Pridite sem! je ukazal Harry trdo. — Samo za vas mi je mar. Delam v vašem interesu. Ali mi nočete zaupati?

— Zaupati?

— Da. Lahko bi se ujemala v marsičem. Vendar ste preveč nespametni. Pripustili ste, da so vas lastna čustva zapeljala. Ni

12 čuda, da kriminalci tako lahko ujamejo zločinke. — Predvsem mislite, da sem zaljubljen v Liliano.

— Nisem nezaupna, toda gledali ste jo na tak način...

— Še mar mi ni tisto deklet! je vzrojil Harry. Samo igram svojo vlogo in za vas bi bilo dobro, če bi jo tudi vi!

— Jaz... jaz... kaj vendar govorite?

— Rada bi se polastila njenega denarja, kajne? je nadaljeval Harry brutalno. — Prav, a kakšne metode sta se poslužili? Te, da bi spravila dekle čimprej na oni svet. Nevarno, gospodična! Kje sta tu opreznost in zvijača? Le na ta način boste dosegli cilj brez nevarnosti!

Ni mu odgovorila, le glavo je naslonila na njegova prsa.

— Lahko boste dobili njen denar in — mene, je zašepetal Harry. — Vendar, plekbova delila! Da se razumemo!

Marga je lahko prikimala.

Ko sta se naslednjega jutra Harry in Lilian spet sešla, je z njenega obraza izginila še poslednja senčica dvoma. — Povabil jo je v park, kjer se je med njima razvil zelo resen pogovor.

— Lilian, pogledati moravo stvarnosti v lice. Ni bil moj namen samo ta, da bi bil v tvoji bližini. Hotel sem odkriti moralca tvojega strica. Še vedno sem prepričan, da je umrl nasilne smrti. Zato sem se toliko kretal okrog Marge,

— Toda kako bi mogla ona, saj je stric umrl na morju!

— Ne vem, kako. Zato moramo odkriti resnico! Ni pa samo to, moja draga dekl-

more pomagati, ker nimava dokazov. Marga je zvita.

— Kaj naj storim, Bert?

— Poroči se z menoj!

— Ah, dragi!

— Toda morala se boš odpovedati denarcem. Marga bo takoj pograbila tvojo dediščino. Vendar bo odslej tvoje življenje varno.

— Ne vem, kaj bo storila Marga. Zelo si ji všeč. Take ženske so maščevalne?

— Z njo ne bo zapletljajev, — samo poročiva se takoj!

—Kako, dragi Bert, saj nimaš potrebnih dokumentov.

—Ne skrbi! Že pred enim tednom sem imel vse v rokah. Lahko se poročiva še to uro. Pohiti deklica!

Lilian je stekla v grad, kot bi jo nosila krila. Harry je zaostal. Z obraza mu je srečni smehljal izginil. Bil je mrtvašbled.

ca. Če za tvojo varnost ničesar ne ukreneva, se utegne kdaj kak „incident“ posrečiti. Deklica moja, policija nama ne